

Geachte voorzitter en leden van de Vaste Kamer Commissie Defensie,

Dank voor de uitnodiging voor deze hoorzitting.

In onze bijdrage gaan wij, mede namens de VBM en AFMP, in op de bijzondere positie van de militair. Onze collega's van de VBM en de AFMP zullen op hun beurt, mede namens ons, dieper ingaan op het burgerpersoneel.

In onze schriftelijke en aan u reeds ter beschikking gestelde bijdrage heb ik verwezen naar de op 11 maart 2015 in uw Kamer vastgestelde bijzondere positie van de militair. In de u toegestuurde brief van 10 oktober jongstleden heeft de GOV|MHB nog eens aandacht gevraagd voor, en met praktische voorbeelden uitleg gegeven over, die bijzondere positie van de militair.

Laat ik voor een goed begrip kort schetsen waar bij ons de pijn zit. Vooropgesteld: het verregaand inperken van de grondrechten van de militair is terecht en juist en is deel van het beroep waar wij voor gekozen hebben. Deze inperking legt echter ook een **bijzondere verplichting** op aan kabinet, Tweede kamer en Defensie. En daar gaat met name mis in de gevallen waarin de overheid als wetgever geen of te weinig rekening houdt met deze bijzondere positie. In het recente verleden betrof dit de WUL en nu weer het AOW-gat. Wij militairen voelen ons ernstig benadeeld door dezelfde overheid die ons beperkende voorwaarden heeft opgelegd. Er zijn militairen die door het AOW-gat er maandelijks netto 400 tot duizend euro op achteruitgaan. Dat kan niet en dat mag niet. Zoals overigens ook de rechter concludeert.

De overheid toont zich hier onbetrouwbaar. Bovendien dwingt ze loyale werknemers te gaan procederen tegen hun werkgever, waarmee juist een hechte sociale band, gezien het bijzondere werk, zo essentieel is.

Defensiepersoneel kent nog steeds als enige een pensioenleeftijd van 65 jaar. Waarom is de defensieregelgeving niet aangepast aan de nieuwe werkelijkheid? Waarom is de pensioenleeftijd overeenkomstig de rest van NL niet gekoppeld aan de AOW-leeftijd? Immers, op 1 januari 2015 is bij het ABP de pensioenrekenleeftijd ook voor militairen verhoogd naar 67 jaar. Bij de vaststelling van de premie en de berekening van het pensioen wordt er al vanuit gegaan dat het pensioen voor de militair op 67 jaar ingaat.

Als dit weloverwogen niet is geregeld vanwege de bijzondere positie van de militair, waarom is dan bij de ophoging van de AOW-leeftijd geen voorbehoud gemaakt voor die militair? Immers, zowel het kabinet als de Tweede Kamer hebben de bijzondere positie van de militair op 11 maart 2015 wederom en formeel bevestigd.

Het ministerie van Defensie en het kabinet scheppen in deze geen duidelijkheid. Aan de ene kant wordt geregeld verwezen naar de bijzondere positie maar aan de andere kant wordt bij het totstandkoming van nieuwe wet- en regelgeving hier geen rekening gehouden. Wel de rechten maar niet de plichten als overheid. Dit heeft tot gevolg dat het defensiepersoneel, op regelmatige basis, het lijdend voorwerp wordt omdat de financiële nadelen van deze bijzondere positie niet worden gecompenseerd. Ik kan het, de oud collega's en de militairen die in de toekomst worden geraakt, niet uitleggen.

Als er sprake is van een bijzondere positie dan had het kabinet zijn verantwoordelijkheid moeten nemen richting deze kleine groep NL'ers, die hun hele werkzame leven wereldwijd in dienst hebben

gesteld van de opeenvolgende kabinetten, de Nederlandse belangen en de Nederlandse bevolking. Op Prinsjesdag wordt hun inzet jaarlijks geprezen.

Deze hoorzitting gaat dan ook in mijn ogen over het herstellen van een omissie. Als de positie van het defensiepersoneel van het begin af aan goed was geadresseerd binnen het kabinet was de financiële compensatie die het aan Defensie had moeten geven, om haar personeel te compenseren voor het AOW-gat, in het niet gevallen bij de miljarden opbrengst die het kabinet inboekt op de verhoging van de AOW-leeftijd. Omdat dit niet is gebeurd wordt Defensie en haar personeel nu geconfronteerd met een aanzienlijk financiële strop. Een strop met een incidenteel karakter daar in het nieuwe dienstindestelsel, dat hoogstwaarschijnlijk volgend jaar wordt ingevoerd, geen sprake meer zal zijn van het AOW-gat.

Het gaat wat mij betreft vandaag over rechtvaardigheid en goed werkgeverschap: van Defensie, het kabinet en eigenlijk ook van de Kamer. Wij vragen u dan ook uw verantwoordelijkheid te nemen en dit onrecht te herstellen.

Hoe ga je als overheidswerkgever om met personeel dat vanuit zijn vastgestelde bijzondere positie een uitzonderingspositie heeft t.o.v. de rest van Nederland.? In mijn ogen dien je met wet- en regelgeving hiermee rekening te houden en *'daar waar de schoen wringt'* moet een departement, in dit geval Defensie, worden uitgezonderd. En als dat niet is gebeurd moet compensatie volgen.

Het kabinet, de Kamer en de minister van Defensie maken dankbaar en terecht gebruik van de wettelijke beperkingen op de uitoefening van de grondrechten van de militair. Het goud van Defensie met zijn *'can do'* mentaliteit. Het zou het kabinet en de Kamer sieren als zij dezelfde *'can do'* mentaliteit tonen, als hun militairen in de knel komen vanwege hun erkende bijzondere positie. De balans tussen *'zoet en zuur'*, het evenwicht tussen het beperken van de grondrechten en de compensatie hiervoor is nu volledig zoek.

Het ministerie van Defensie en haar personeel worden hier de dupe van. Het wordt dan ook hoog tijd dat het kabinet de bijzondere positie van de militair serieus neemt en Defensie en haar personeel compenseert voor deze bijzondere positie.